

Omorganisering av IKT-området i Helse Vest

Om prosessen, resultatet og erfaringene så langt

Adm. dir. Erik M. Hansen, Helse Vest IKT AS

IT-forum, Universitetet i Bergen

Bergen, torsdag 17.03.2005

Struktur

- Kort historisk tilbakeblikk
  - IKT i sykehusene i Bergen og på Vestlandet
  - ”Samordning og standardisering”
- Om prosessen
- Om resultatet – Helse Vest IKT AS
- Om erfaringer så langt
- Hva skjer i øvrige regioner og nasjonal?

Haukeland Universitetssykehus og Hordaland fylkeskommune

- Fra 1995 har det vært arbeidet med samordning og standardisering av IT-infrastruktur og –systemer.
- Først samordning og standardisering ved Haukeland Universitetssykehus.
- Deretter samordning og standardisering for sykehusene i Hordaland fylkeskommune.
- I 2000 ble det etablert Gb/s nett for etablering av felles systemer på tvers av helse- og sosialsektoren.
- I 2000-2001 ble det utredet en felles IT-strategi for hele den fylkeskommunale virksomheten.

Før sykehusreformen

- IT-strategier for helse for hvert fylke. Standardisering og samordning, særlig i Sogn og Fjordane og i Hordaland.
- Helsedelen delvis integrert i den samlede fylkeskommunale IT-strategien.
- Manglende samordning på tvers av fylkesgrensene.
- Ett stort regionalt prosjekt i perioden 1996 – 1999 knyttet til etablering av et regionalt helsenett og forsøk med telemedisinske anvendelser.

Hva er Helse Vest RHF?

Helse Vest RHF er Regionalt Helseforetak for Vestlandet.

Består av følgende helseforetak;

- Helse Førde HF
- Helse Bergen HF
- Helse Fonna HF
- Helse Stavanger HF
- Apotekene Vest HF

Sykehusreformen fra 01.01.2002

- Fra 3 fylkeskommuner til 5 helseforetak.
- Små endringer for Helse Førde.
- Oppdeling av Hordaland i Helse Bergen og Helse Fonna (Stord, Odda og Valen).
- Oppdeling av Rogaland i Helse Stavanger og Helse Fonna (Haugesund).
- Varierende behov for samordning innenfor de nye helseforetakene. Størst behov for Helse Fonna og Apotekene Vest.

Om prosessen med omorganisering av IKT-området i Helse Vest

Regionalt IT-forum

- Helse Vest RHF initierte våren 2002 en utredning om samhandling/samarbeid innenfor IT-området.
- En arbeidsgruppe sammensatt av Regionalt IT-forum og representanter for de tillitsvalgte laget utredningen.
- Høsten 2002 ble det levert en rapport med delt innstilling vedrørende mulige samarbeidsmodeller mellom IT-avdelingene i de 5 Helseforetakene.

Accenture

- I 2003 gjennomførte Accenture et prosjekt for å utarbeide en IKT-strategi for Helse Vest RHF, inklusiv forslag til organisering av IKT-området.
- Rapporten fra Accenture anbefalte en sentralisert samarbeidsmodell.
- Accenture anslo samordningsgevinstene til 64 mill. kr. pr. år.
- Styret i Helse Vest RHF gav høsten 2003 sin tilslutning til anbefalingene fra Accenture, men ba om et nytt prosjekt som skulle verifisere gevinstene og utarbeide en plan for etablering av en regional IKT-enhet.

OMNI-prosjektet

- Fra 01.01.2004 ble OMNI-prosjektet etablert med to faser; forstudie- og etableringsfase.
- Prosjektleder Lasse Bergan, Ementor og med prosjektbistand fra IBM og PwC.
- Resultatet av forstudien ble behandlet av styringsgruppen (direktørmøtet + representanter for de tillitsvalgte) i juni 2004.
- Endelig sak om etablering ble behandlet i helseforetakene og til sist av styret i Helse Vest RHF 20.10.2004.
- Alle helseforetakene og Helse Vest RHF gav sin tilslutning.

Verifiserte tall for samordningsgevinster

- Utgangspunktet er 2003 med en samlet ”omsetning” innenfor IT-området på 279 mill. kr. og 135 årsverk.
- Årlig besparelse er beregnet til 15.9 mill. kr. i 2005, økende til 48.5 mill. kr. fra 2009.
- Bemanningen kan reduseres med 10 fra 2005, økende til 36 fra 2009.
- Omstillingen forutsetter investeringer på 73.8 mill. kr. over perioden. Av disse ville 31.0 mill. kr. blitt investert uansett.
- Besparelser og bemanningsreduksjon forutsetter samme tjenesteomfang og tjenestekvalitet som for 2004.

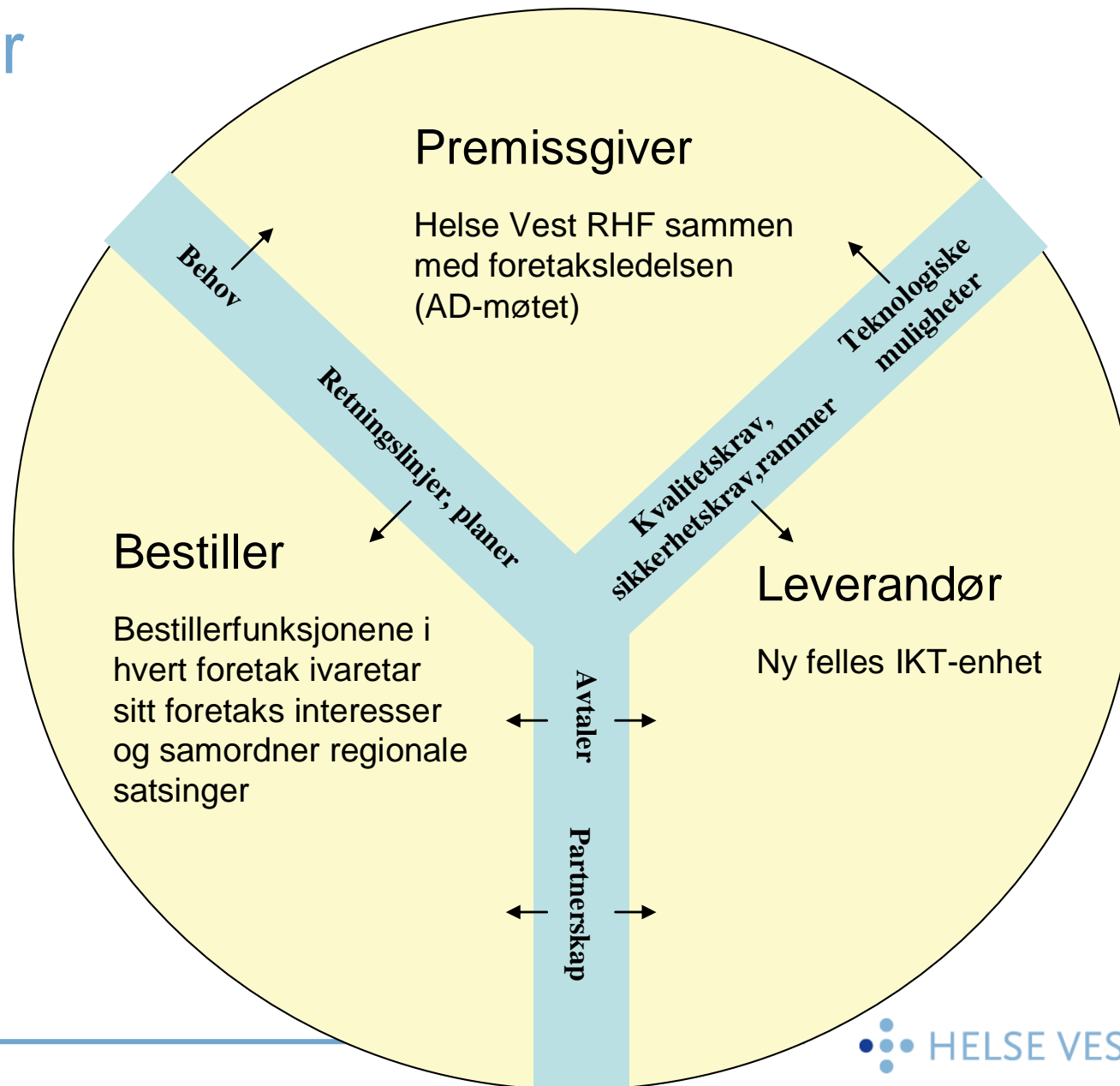
Selskapsetablering og selskapsform

- Det ble anbefalt at den regionale IKT-enheten etableres som et aksjeselskap 100% eid av Helse Vest RHF.
- Dette gir selskapet en effektiv styringsmodell, med et styre som kan bistå i den videre utviklingen av selskapet.
- Mva. problematikken er løst ved fellesregistrering med Helse Vest RHF og helseforetakene.
- Pga. at selskapet ikke skal ha et overskuddsresultat som målsetting, antas det at aksjeselskapet ikke kommer i skatteposisjon.

Enerett

- Styret i Helse Vest RHF tildeler selskapet enerett til å levere IKT-tjenester til helseforetakene på følgende områder:
  - drift, produksjon, brukerstøtte, levering og installering av brukerutstyr, systemforvaltning, systemintegrasjon, bistand ved innføring, utfasing og endring av system, opplæring, rådgivning og prosjektledelse.
- Den regional IKT-enheten står fritt til å benytte underleverandører.

Roller

Hovedmål for endringen

- *Samordning og integrasjon av systemer og løsninger slik at informasjon om pasienten følger pasienten gjennom pasientforløpene lokalt, regionalt og nasjonalt.*
- *Understøtte felles administrative løsninger for foretaksgruppen.*
- *Redusere kostnader til parallelt arbeid og øke servicenivå ved å samordne IT-funksjonene.*

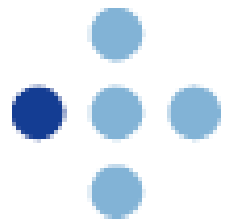
Om Helse Vest IKT AS

Forretningsidé

- Helse Vest IKT AS skal være en totalleverandør av IKT-tjenester til spesialisthelsetjenesten i Helse Vest.
- Helse Vest IKT AS skal være den foretrukne IKT-leverandør basert på kosteffektivitet, kvalitet, nærhet, bransjekunnskap og bred erfaring.
- Helse Vest IKT AS skal bidra til å forenkle helsetjenesten ved innovativ bruk av IKT-løsninger anskaffet, innført og forvaltet i nær dialog med kundene.
- Helse Vest IKT AS skal levere IKT-tjenester som alltid er tilgjengelig for kundene ved behov.
- Helse Vest IKT AS skal være en attraktiv arbeidsplass med et godt arbeidsmiljø som fremmer faglig utvikling, samarbeid, trivsel og samhold.

Visjon

HELSE VEST **IKT** AS

forenkler pasientbehandlingen

HELSE VEST **IKT** AS

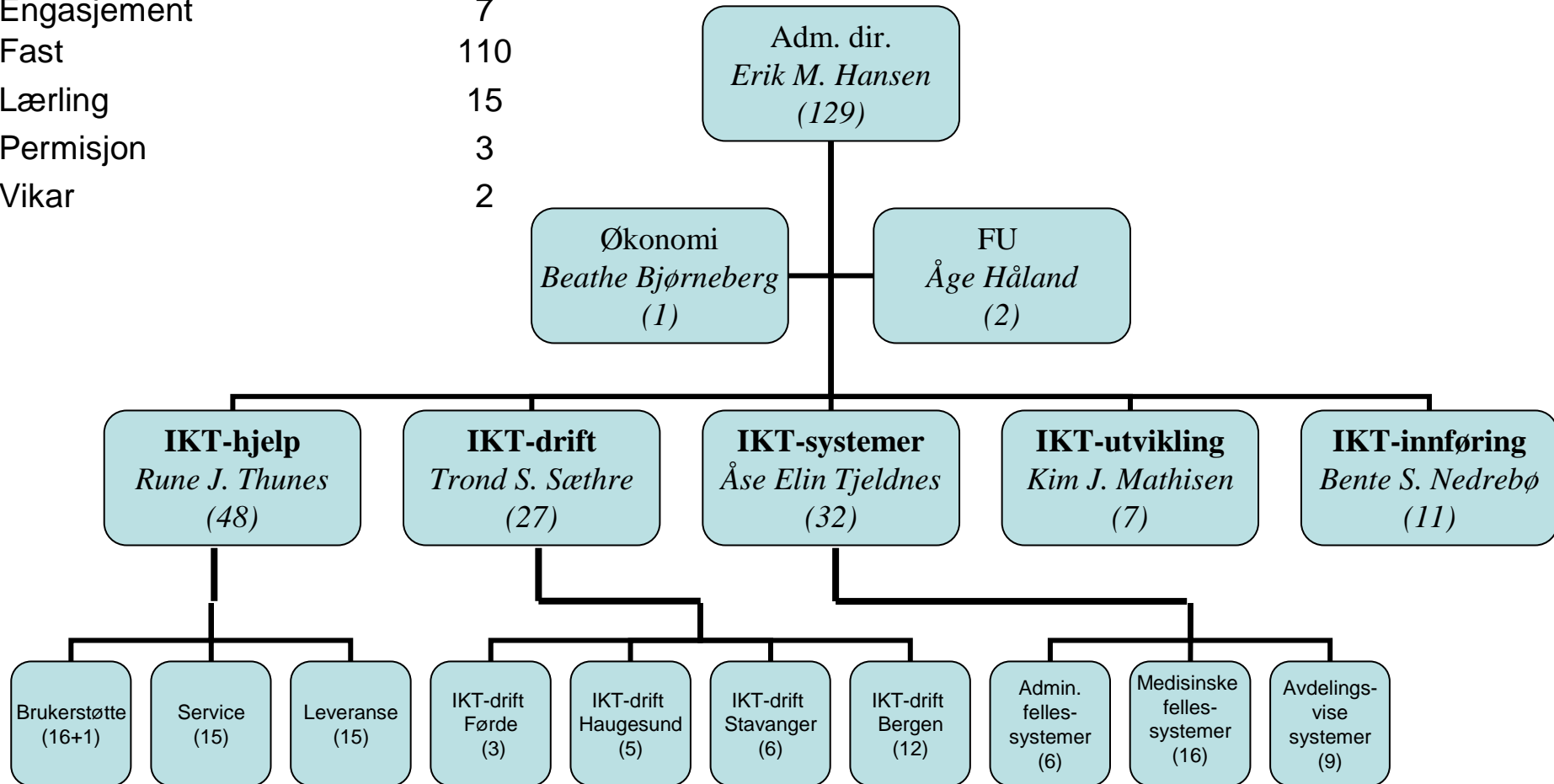
Styret for Helse Vest IKT AS

- Adm. dir. Herlof Nilssen, *Helse Vest RHF, leder*
- Adm. dir. Gunnar Hall Skavoll, *Helse Stavanger HF*
- Økonomidirektør Marit Myrland, *Helse Fonna HF*
- Personal- og org. dir. Hilde Christensen, *Helse Vest RHF*
- IT-direktør Eivind Gjemdal, *Sparebank1 Gruppen*
- Jan Fredrik Carlsen, *repr. ansatte*
- Svein Olav Arnestad, *repr. ansatte*

-
- Bjarne Thorsen, *vara repr. ansatte*
  - Vivian Torvund, *vara repr. ansatte*

Organisasjon

Status 16.02.05	Antall
Engasjement	7
Fast	110
Lærling	15
Permisjon	3
Vikar	2

Nøkkeltall for operasjonen

- Brukere på i overkant av 200 lokasjoner
- Flere enn 25 000 brukere
- Mellom 12 000 og 14 000 PC-er
- Serverdrift på mer enn 10 steder
- I overkant av 500 servere
- Serverlagring i lagringsnett > 60 TB (netto)
- Omkring 1500 delte skrivere i nett
- Omkring 3000 lokale skrivere
- Drift av > 300 systemer
- Backup: > 150 TB totalt, 20-30 TB/uke

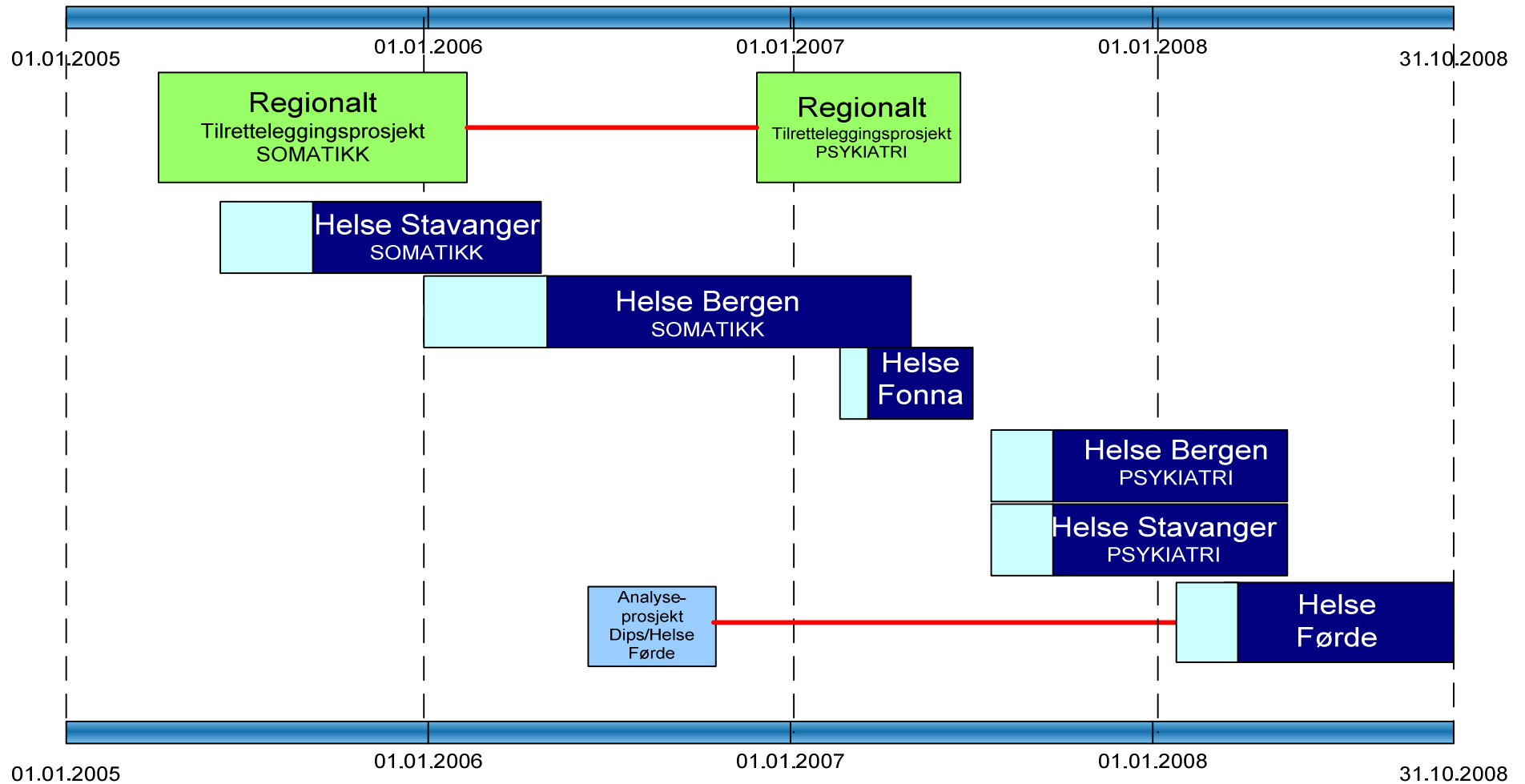
Felles infrastruktur for Helse Vest

- Program: Felles IKT infrastruktur i Helse Vest
  - Prosjekt: Felles Antivirus / Spyware løsning
  - Prosjekt: Felles Backup løsning
  - Prosjekt: Datahall - etablering / opprustning
  - Prosjekt: Felles E-post system
  - Prosjekt: Nytt redundant regionsnett
  - Prosjekt: Felles PC plattform
  - Prosjekt: Serverkonsolidering og overvåking
  - Prosjekt: Ny vaktordning

Felles regionale prosjekter

- Felles regionalt PAS/EPJ.
- Teleradiologi i Helse Vest.
- Sak /arkivsystem.
- Regionalt datavarehussystem.
- Vurdering av regional struktur for Blodbanksystemer.
- Regional anskaffelsesprosess for fødejournal.
- Lønns- og personalområdet (prosjekt MOT).
- Vurdering av behov for og struktur for Intranett.

Innføringsplan felles PAS/EPJ

Om erfaringene så langt

Proessen

- Omorganiseringen har vært en svært krevende prosess med mange interessekonflikter.
- Ca. 150 personer fordelt på Stavanger, Haugesund, Stord, Odda, Voss, Bergen og Førde involvert.
- Kommunikasjon og informasjon ble vektlagt
  - Det er krevende å sørge for at alle opplever at de får nok informasjon.
- Drøftingsmøter med de tillitsvalgte.
- Orienteringsmøter med de ansatte.

Virksomhetsoverdragelse

- Medarbeidere ble overført fra IT-avdelingene i helseforetakene til Helse Vest IKT AS gjennom en virksomhetsoverdragelse i henhold til arbeidsmiljøloven.
- Ekstern utlysning etter adm. dir. og økonomisjef.
- Intern utlysning av alle stillinger som seksjonsledere og gruppeledere (fagledere).
- Innplassering av øvrige medarbeidere i seksjoner/grupper.

Servicenivåavtale (SNA)

- Det er etablert Servicenivåavtaler (SNA) for 2005.
- SNA for 2005 er basert på rammefinansiering!
- Rammefinansiering er krevende fordi finansieringsformen i liten grad understøtter endringer.
- Mye fokus på hva som inngår i rammen og hva som antas å være ny aktivitet eller økt tjenestekvalitet.
- For 2006 skal det etableres en aktivitetsbasert prismodell.

Dokumentasjon av gevinster

- Besparelser og bemanningsreduksjon forutsetter samme tjenesteomfang og tjenestekvalitet som for 2004.
- Er dokumentasjonen for tjenester, omfang av tjenestene og kvaliteten på tjenestene i det enkelte helseforetak slik at den lett lar seg anvende som et sammenligningsgrunnlag?
- Samordningsgevinstene er differansen mellom kostnadene relatert til Helse Vest IKT AS og kostnadene ved å videreføre den forutgående organiseringene.

Behov for oppgraderinger

- Det er ulik standard og kvalitet på infrastrukturen i foretaksgruppen.
- Det er ulike behov for oppgraderinger, modernisering og standardisering.
- Rammefinansieringen betyr at de som har ”satset” mest, bidrar mest til rammen. Behovene er tildels motsatt.
- Det pågår avklaringer av sammenhengen mellom anleggsregister og avskrivninger.
- Generelle uklarheter om regler for avskrivninger er en utfordring.

Omstilling

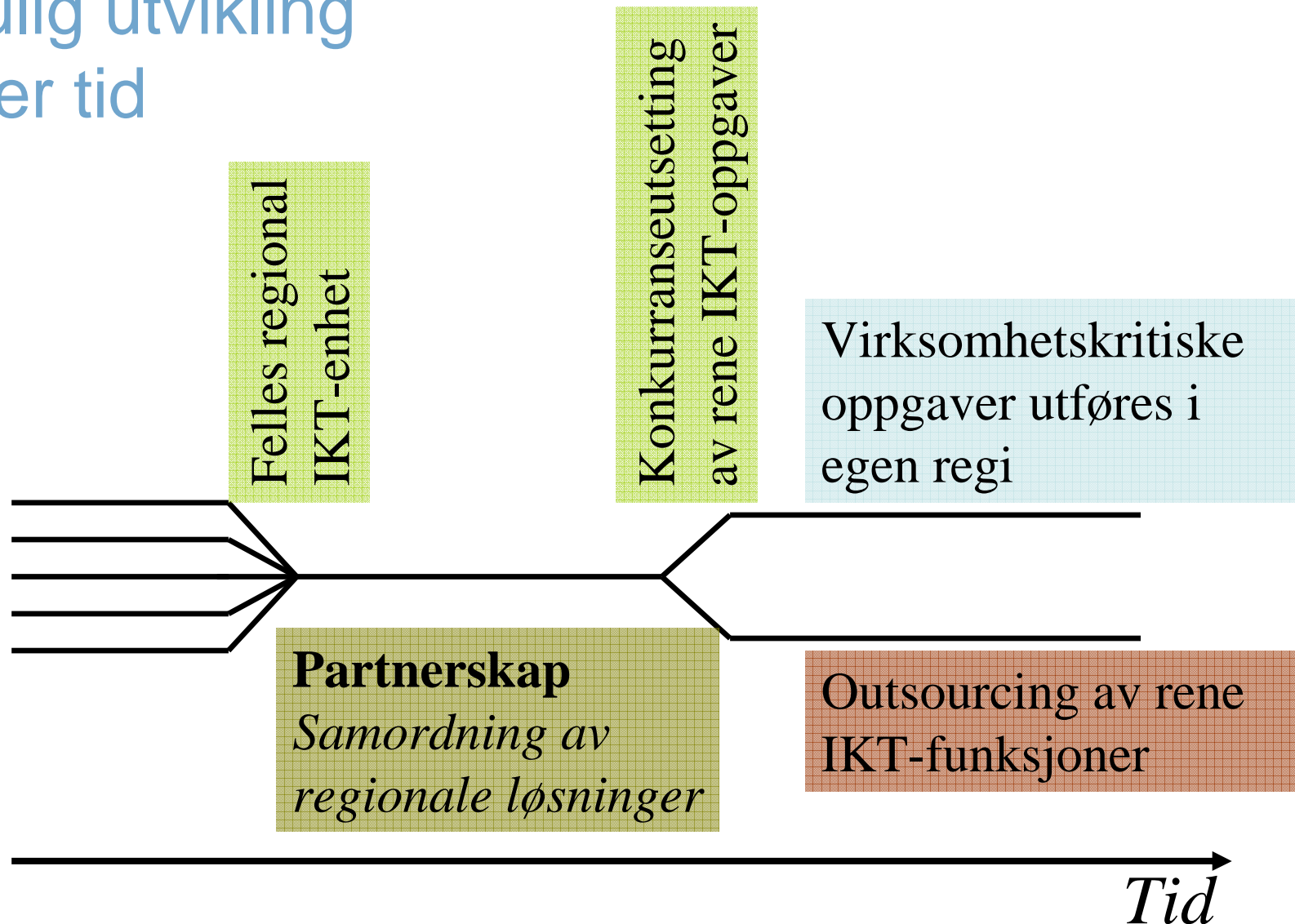
- Det har vært en krevende, men også spennende og givende prosess å omstille selskapet til å nå visjon og mål!
- Det er nødvendig *samtidig* å arbeide med omstilling og videreutvikling og å møte kundenes forventninger.
- Krevende å etablere nye roller for samhandling; *Premissgiver, bestiller og leverandør*.
- Krevende å informere alle om hva som har skjedd og hvorfor.

Nye utfordringer

- Helse Vest IKT AS er i prinsippet et felles tjenestesenter for Helse Vest RHF.
- Hvordan sikre at tjenestene er kosteffektive, at de produseres til konkurransedyktige vilkår?
- Hvordan velge rett ”sourcing” strategi?
  - Skal tjenestene leveres i egen regi eller skal hele eller deler av tjenesteproduksjonen konkurranseutsettes?
- Hvordan skille de virksomhetskritiske oppgavene fra de funksjonene som kan konkurranseutsettes?

Mulig utvikling over tid

Hva skjer i øvrige Regionale Helseforetak
og nasjonalt innenfor IKT-området?

Organisering av IKT-området i andre RHF

- Helse Midt-Norge RHF
  - Etablerte Helse Midt-Norge IT (HEMIT) 01.06.2003 som en avdelingen under RHF, men med eget styre.
- Helse Sør RHF
  - Arbeider med å etablere IKT som en del av ansvarsområdet for Sykehuspartner. IT-avdelingene overføres fra helseforetakene høsten 2005.
- Helse Øst RHF
  - Arbeider med felles IKT-strategi og gradvis omorganisering.
- Helse Nord RHF
  - Utreder felles enhet, men ikke besluttet per dato.

Norsk Helsenett AS

Bakgrunn

- De 5 regionene har over mange år utviklet ulike regionale helsenett og ulike regionale helsenettorganisasjoner.
- Siden 2003 er forhold relatert til organisasjon, teknologi, økonomi, marked, etc. utredet.
- De 5 RHF har gjennomført etablering av Norsk Helsenett AS fra 01.10.2004 som et heleid aksjeselskap med 20% eierandel på hvert av de regionale helseforetakene.
- Norsk Helsenett AS er etablert med *hovedkontor* og enhet for *produktutvikling og markedsledelse* i **Trondheim**, og enhet for *drift og installasjon* i **Tromsø**.

Nasjonal IKT –

Overordnet IKT-strategi for de 5 RHF

Satsningsområdene

Forpliktene samarbeid mellom RHFene – framtidig organisering Nasjonal IKT?

2002 – 2004	2005 – 2007	2007 -
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prosjektadministrasjon ✓ Styringsgruppe ✓ Budsjett: 4,8 mill		
<p>Utfordringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fragmentering ✓ Gjennomføring ✓ Forankring i fag ✓ Regional organisering		

Forpliktene samarbeid mellom RHFene – framtidig organisering Nasjonal IKT?

2002 – 2004	2005 – 2007	2007 -
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prosjektadministrasjon ✓ Styringsgruppe ✓ Budsjett: 4,8 mill	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Programkontor ✓ Styringsgruppe ✓ Budsjett: 13 – 20 mill	
<p>Utfordringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fragmentering ✓ Gjennomføring ✓ Forankring i fag ✓ Regional organisering	<p>Utfordringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Finansiering/omstilling ✓ Gevinstrealisering ✓ Regional/nasjonal org. ✓ Store prosjekt ✓ Prosjektkontroll	

Forpliktene samarbeid mellom RHFene – framtidig organisering Nasjonal IKT?

2002 – 2004	2005 – 2007	2007 -
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prosjektadministrasjon ✓ Styringsgruppe ✓ Budsjett: 4,8 mill 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Programkontor ✓ Styringsgruppe ✓ Budsjett: 13 – 20 mill 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Juridisk enhet ✓ Styre ✓ Budsjett: ?
<p>Utfordringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fragmentering ✓ Gjennomføring ✓ Forankring i fag ✓ Regional organisering 	<p>Utfordringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Finansiering/omstilling ✓ Gevinstrealisering ✓ Regional/nasjonal org. ✓ Store prosjekt ✓ Prosjektkontroll 	<p>Utfordringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kjernevirksomhet ✓ Samordning NHN ✓ Samordning regionale IKT selskap

